

Bedel

FEBAG BÜLTENİ 5

Şimdi daha güçlüyüz

İzin dönemi sonrası, çalışmalarımıza yeniden hız kazandırırken, geçtiğimiz dönemi kısaca bir değerlendirmenin kuşkusuz faydası vardır. 1984 yılı başında bedelin ancak, bedel sorunundan etkilenen tüm gençlerin birlikte hareketiyle çözümleneceğini savunan ve bu yönde harekete geçenlerin sayısı parmakla sayılacak kadar azdı. Hedeflenen çalışma da kolay bir çalışma değildi. O güne dek sorunlarını kişisel çabalarıyla çözmeye uğraşan ya da varolan sorunları

Devamı sayfa 6'da

Bedelin 5 Bine indirilmesi olanaklıdır !

Haydi sonbahar çıkışlarına !..

Bir izin dönemini daha geride bırakıyoruz. Durgun yaz mevsimi biterken, bir çoğumuz yurttan hasret giderdi ve yeniden tezgah başlarına, okul sıralarına, atölyelere dönüyoruz.

Sonbahara girerken başta bedel sorunu olmak üzere, yine bir dizi çözülmemiş sorunla karşı karşıyayız. Bedel miktarında yapılan dörttebir oranında bir indirimle sorunun çözüldüğü izlenimi yaratılmaya çalışılıyor. Yetkililer bunu söylüyor, gazete-

Askerlik çağındaki gençler sonbaharda yeni yerel çıkışlara hazırlanıyorlar. FEBAG'a bağlı Bedelli Askerlik Girişimleri'nin bulunduğu tüm kentlerde, başta bedel sorunu olmak üzere, gençlerin en yakıcı sorunları gençlik gecelerinde tartışılacak. Bedelin 5 bin marka indirilmesi ve iş güvencesinin sağlanması istemi yankılanacak.

Aynı istemle sürdürülen imza kampanyasına hız verilecek. Sonbahar çıkışları güçlü ve yığınsal bir bedel hareketinin yaratılması yolunda önemli bir adım oluşturuyor.

ler bunu yazıyor. Ama gençlerin aynı görüşte olmadıkları gene bu gazetelerin satır aralarına yansdı. Biz genç-

ler böylesi bir çözümü kabullenmediğimizi bir çok kez dile getirdik. Ancak görünen odur ki, biz

harekete geçip sesimizi yükseltmediğimiz sürece sorun temelden çözülüyor. Sorunun temelden çözülmesi için güçlü ve yığınsal bir bedel hareketinin yaratılması kendini dayatıyor.

2 yılı aşkın bir süredir yürüttüğümüz çalışmalardan hepimiz çok şey öğrendik. Önemli deneyler biriktirdik. Sorunumuzun çözümü için "birliğin" ne denli önemli olduğunu kavradık. Sonuçta bedel miktarında dörttebir oranında bir indirim sağla-

Devamı sayfa 6'da

Her imza bir ilişki:

Onbinlerce imza için yarışmaya !

Bugüne kadar sürdürdüğümüz imza kampanyası, bedelin 15 bin marka indirilmesi üzerine yeniden düzenlendi. Geçtiğimiz dönem sürdürülen yoğun etkinlikler arasında imza kampanyası en fazla önem verilen çalışma değildi. Birçok işin arasında sürdürülen çalışmaların bir tanesiydi. Ama şimdi, yeni çalışma dönemimizde bu du-

rum değişmiştir. Önümüze yerel çalışmalarını güçlendirmek ve bunun sonucunda Türkiye Hükümetine istemlerini daha güçlü iletecek bir bedel hareketi hedefini koyarken imza kampanyamız günlük çalışmalarımızın köşe taşı oluşturacak. İlk bakışta sıkıcı bir çalışma ya da eski çalışmanın tekrarı olarak değerlendirilebilecek

böyle bir imza kampanyasının kuşkusuz ki önemli nedenleri vardır.

İlkin şunu belirtmek gerekir. Yerel çalışmalarını güçlendirelim, yani yeni mahalli girişimler ve işyerleri girişimleri oluşturalım diyoruz. Düşünün ki sadece bir arkadaşımızın oturduğu bir mahallede ya da işyerinde böy-

Devamı sayfa 6'da

Bu sayıda

**15 BİN DİLE KOLAY!
KİM ÖDEYECEK?**

**95 BİN YABANCI GENÇ
İŞSİZ VE AÇ!**

ORTA SAYFADA

12 Temmuz '84 Cuma günü FEBAG Yürütme Kurulu üyelerinde oluşan bir heyet, F. Hükümetin Yabancılar Sorumlusu Bayan Liselotte Funcke ile bir görüşme yaptılar. Bayan Funcke'nin danışmanı da bu görüşmede hazır bulundu.

F. Almanya'daki Askerlik Çağındaki tüm gençleri temsilen görüşmeye giden FEBAG temsilcileri, yurtdışındaki bedelzedelerin sorunlarını dile getirdiler. Kısa dönem askerlik için ödenmesi gereken çok yüksek miktarın gençler tarafından

ödenilmesinin mümkün olmadığı vurgulandı. Bedelin uygun bir düzeye indirilmesi istemiyle yapılan girişimler ve FEBAG'ın çalışmalarını anlatıldılar. Daha sonra bayan Funcke'nin görüşü soruldu. Bedel sorununun bilindiği gibi yapılan girişimlerden gazeteler vasıtasıyla haberdar olduğunu söyledi. FEBAG temsilcileri bayan Funcke'den gençlerin bu sorununa eğilmelerine istedi. Bayan Funcke, bu konuyu inceleyeceğini elinden gelen yardımı yapmaya çalışacağını söyledi.

Yolumuz ve amacımız

FEBAG'ın haber bülteni Bedel'in ikinci sayısı elimize geçti. Girişimlerden gelen yazılar sayfasını okuduktan sonra çok zamandır yazmak istediğimiz yazımıza kolayca başladık.

Biz Issum'da. Akademie Klausenhof öğrencileriyiz. Bizler daha önce kurmak istediğimiz Komitemizi kuramadığımız için aktif bir çalışma gösteremedik, gösteremedik de. Bunun bilincinde çalışmalarımızı yine de yürüttük.

24-25 Mart '84 F. Almanya'daki Askerlik Girişimi Danışma Toplantısında alınan karar ile bir imza kampanyası başlatıldı. İmza kampanyasında her arkadaşımızın bildiği gibi bir amacımız vardı. Bu amaç 50 bin imza toplamaktı. İşte bizde bu imza kampanyasını bölgede amacımız olarak saptadık. Issum'daki Klausenhof öğrencileri olarak diyoruz ki: "daha güçlü imza kampanyasına doğru ileri!" Buna ulaşmak için bir çalış-

ma yaptık. Burada şu soruna kısaca değinmek istiyoruz. Yaptığımız çalışmada deneyimleri göndermeyi görevimiz ve de Bedel bizlerden aldığı yazılarla daha iyi ürünler verecektir diyoruz.

Biz Issum'daki gençler imza kampanyasını baöarılı yürütmek için imza kampanyasındaki istemleri içeren toplantılar yaptık. Her arkadaşımız da bu toplantılara katıldı. Her istemi ayrı ayrı içeren toplantılar düzenledik. Toplantılarda sorulan soruların hepsine ayrı ayrı yaıt verdik. Toplantılarda ise şunlara dikkat etmeye çalıştık. Arkadaşlar için toplantılar sıkıcı olmamasına, imza kampanyasının önemine ve de arkadaşlarımızın toplantıların akışına katılabilmelerini dikkat ettik. Toplantılarda ara verdik. Bu zaman içinde çayımızı, kahvemizi içtik, şakamızı yaptık. Bu toplantı aralarındaki amacımız arkadaşlarımızın toplantılara karşı önyargısını silmekti. Toplantılarda ara ya-

parken kimi sorunlarla karşılaştık. Kimi toplantı araları bize sorunlar getirdi. Zararlardan birkaç tanesini sıralarsak: Toplantının akışını önledi, kimi arkadaşlara gevezelik getirdi. En son toplantımızda görevler ve kararlar aldık. Toplantımıza katılan arkadaşların hepsini kendi isteklerine göre görevlendirdik. Ayrıca kardeş okullar için iki arkadaş görevlendirdik. İmza kampanyasına başlamadan önce de kendimize bir parola yaptık: "Tek imza toplamak için değil, imza atan teyze, amaca, bacı ve bedellilerin gübenini kazanmak ve FEBAG'ı tanıtmak için ileri!" Böylece imza kampanyasına başlamak için eksiklerimiz yoktu. İmza kampanyasına başladık. İmza kampanyasında okulumuzda bulunan Türk gençlerinin ikisinden başka herkes imza attı.

— Yaşasın FEBAG!

— Bedelli arkadaşlar birleşelim, Bedel 5 bine inecektir!

Akademi Klausenhof Öğrencileri

Her fırsatı değerlendirmek...

Ben Düsseldorf'da ikamet eden askerlik çağındaki yüzlerce gençten biriyim. FEBAG Bülteninin son sayısında da haber verildiği gibi, biz Mercedes'de çalışan gençler bir araya gelerek bir girişim oluşturduk ve yaptığımız toplantıda etkinliklerin yaz döneminde de bireysel olarak mümkün mertebe sürdürülmesine karar verdik. Bu düşünceyle izin yapmak için gittiğim Bavyera Eyaletiindeki Schongau kasabasına birkaç imza toplama listesi ve bir miktar ufak pul götürdüm. Daha önceleri de aynı kasabada izin yapmıştım, dolayısıyla gençlerin çoğunu tanıyordum. Bir kısım gençlerin FEBAG'ın ismini duymuş olmalarına rağmen, kesin bilgi sahibi olanlar azdı. Bedelin 15 bine indirilmesinin verdiği sevinci hepsi açıkça söylüyordu, ama bu konuda gençlik girişimlerinin dolayısıyla FEBAG'ın katkısını bilen ve kabullenen hemen hiç yoktu.

Gençlerin buluştukları lo-

kallere, kahvelere gittim. yakından tanıdıklarımın evlerine gittim. Amacım onlardan bir imza koparmaktan ziyade, onlara girişimlerin gerekliliğini, Bedelin 5 bin civarında hafifletilmesinde

"Biz bu meseleye gereken önemi vermez, katkıda bulunmazsak, hiç kimse durup dururken bedeli 5 bine indirmez. Bedelin yeniden yükseltilmeyeceğine dair bir garantimiz de yok..."

FEBAG'ın gösterdiği çabayı oynadığı rolü anlatmaktı. Bedelin ödenebilecek bir seviyeye indirilmesini her genç arzuluyordu, ama bu konuşma ve tartışmalardan sonra sadece gençler değil, bazı ana-babalar dahil, bunun bir zaruriyet ve başarı için de girişimlerin şart olduğu kanısına vardılar. İmza Kampanyası gittiğim çevre köy ve kasabalarda da ilgi gördü. Gençlerle konuştuk, konuya biraz daha şüpheli bakanlara bilgi vermeye çalıştım. 4 hafta sonra ben

Schongau kasabasını terk ederken 70'in üzerinde imza toplamıştım. Ondan ziyade gençlerin konu üzerine bilgileri artmıştı. Bu kasabada :Bedel 5 Bine İndirilmelidir" sözü tekrarlanan bir kavram olmuştu. Bedel artık çok tartışılan konulardan biriydi. Schongau'da bundan böyle arabaların Türkler ait olup olmadığını tesbit etmek için ön camdaki süslere değil, aksine arka camdaki "Bedel 5 bine indirilsin" afişçisine bakmak yeterliydi.

Sözümü genç arkadaşlar yönelttiğim bir tavsiye ile bağlamak istiyorum: Biz bu meseleyi gereken önemi vermez, katkıda bulunmazsak, hiç kimse durup dururken bedeli 5 bine indirmeyiz. Bedelin yeniden yükseltilmeyeceğine dair bir garantimizde yok. Onun için derim ki gelin bu meseleyi gevşeklik vermeden sonuna kadar sürdürürelim, gereken katkıda bulunalım. Yoksa korkarım ki bizim çocuklarımızda bedel ödemek zorunda kalacaklar.

Fazlı Doğan

bir bakışta

HATTINGEN

Alman Sendikalar Birliği-DGB'nin Hattingen'deki eğitim tesislerinde 6-7 Ekim tarihleri arasında "Yabancı Gençlerin Sorunları" konulu bir eğitim yapılacak. Duisburg, Düsseldorf, Krefeld, Essen, Aachen, Neuss, Grevenbroich ve M. Gladbach'dan askerlik çağında gençler yerel girişimlerinin çağrıları üzerine bu iki günlük eğitime katılıyorlar.

Böylece hem hafta sonunu en faydalı bir biçimde eğitici olarak değerlendirecek, hem de aralarındaki dostluğu güçlendireceklerdir.

FREIBURG

Freiburg, Mülheim, Waldkirch, Bötzingen ve Kirchzarten'deki askerlik çağındaki gençler Haziran ayı sonunda 100 gencin katıldığı bir toplantı düzenlediler. Toplantı sonucunda gençler bedelli askerlik girişimi kurdular.

CUXHAVEN

Bedelin 5 bin marka indirilmesi ve işgüvencesinin sağlanması için 25 Haziran günü F. Almanya'nın Cuxhaven kentindeki gençlerin oluşturduğu ve çalışmalarını bir süredir sürdüren Cuxhaven Bedelli Askerlik Girişimi bilgilendirme toplantısı yaptı. Toplantı sonunda gençler çalışmaların bundan sonra uyumlu, koordineli olması ve bedelin indirilmesini sağlamak için FEBAG'ta birleşen gençlere katılma kararı aldılar. FEBAG Yürütme Kurulu yaptığı son toplantıda Cuxhaven Bedelli Askerlik Girişiminin FEBAG'a katılma kararını onayladı.

15 bin de çok belgisi ile bedelin 5 bine indirilmesi için verilecek mücadelenin daha da güçlenmesi yönünde yapacakları çalışmalarından ötürü Cuxhaven'daki arkadaşlarımızı selamlarız.

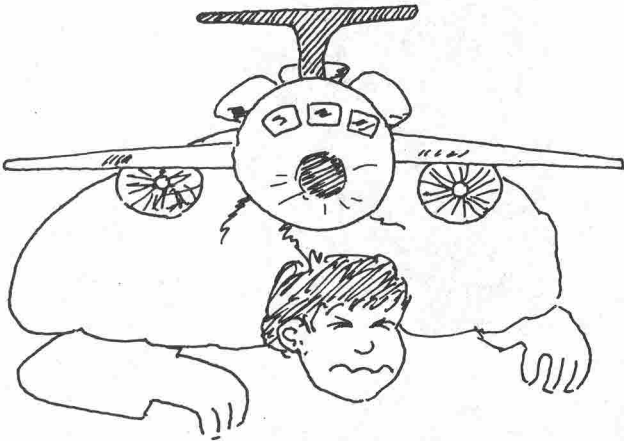
Planlı çalışma

ELMSHORN Bedelli Askerlik Girişiminin son iki ay içinde yaptığı çalışmaları diğer bölgelerdeki arkadaşlara anlatmak istiyoruz. Bizler FEBAG'ın önerdiği 15 bine karşı sokak şenliğini 7 Temmuz '84 tarihinde gençlerin aileleriyle birlikte katılmasıyla coşkulu bir şekilde yaşama geçirdik. Yapılan sokak şenliğinde yer alan şeyler: çeşitli oyunlar, çivi çakma yarışı, Dosen Werfen, Break-Dans, Masa topu yarışması, imza kampanyası, büyük stand ve Türk yemekleri. Yaptığımız Sokak Şenliğinde bizlere Gençlik Evi de katkıda bulundu. Daha sonra Elmshorn'da yapılan sokak şenliği hakkında girişimde bulunan arkadaşlarla günün değerlendirilmesi yapıldı. Bunun yanında Elmshorn'da olan bir düğünde Elmshorn gençleri Bedel hakkında hem bilgi verdi hem de 120 ye yakın imza topladı. İmza alınan kişilerle yapılan kısa konuşmalarda yaptığımız çalışmaların haklı ve doğru olduğunu ve bunun yanında hepsinin bizi destekleyeceklerini söylemesi bizim çalışmalarımızın ne derece doğru olduğunu bir kez daha kanıtlamış oldu. Elmshorn Be-

delli Askerlik Girişimi komite toplantısında alınan kararla; çevre çalışmalarına başladık. Glückstadt, Utersen, Tornesch, Pinneberg'de girişimlerde bulunduk. Bu zamana kadar yapılan çevre çalışmalarından olumlu sonuçlar aldık. Bu çevrelerde girişim kurma hazırlıkları hızla ilerlemektedir. Elmshorn Bedelli Askerlik Girişiminde bulunan arkadaşlar her yerde bedelin ne olduğunu, bu şartlar altında bu kadar parayı nerden bulabileceğimizi toplantılar halinde tartıştık ve bilgiler verdik. Girişimde bulunan bir arkadaşın çalıştığı firmada 80 imza toplaması bizlere ayrı bir güç verdi. Hemen sonra büyük başlıklarla gazetelerde çıkan müjde Bedel 15 bine indirildi diye yazmaları bizim davamızda ne kadar haklı olduğumuzu gösterdi. Yalnız bedelin 15 bine düşmesi bizim amacımız değildir. Biz Elmshorn Bedelli Askerlik Girişimi olarak Bedel 5 bine inene kadar FEBAG çatısı altında çalışmalarımızı aksatmadan sürdüreceğiz ve aldığımız kararları hayata geçireceğiz, diyoruz.

ELMSHORN BEDELLİ
ASKERLİK GİRİŞİMİ

Havaalanında çalışma

Düsseldorf havaalanında çalışan askerlik çağındaki gençlerden kalabalık bir grup Hasan, İdris, İlyas, Ali, Sakin, Sungur, Hayri, Atilla. İş güvencemiz yok, 15 bin mark çok talebi altında bir çalışma grubu oluşturdular. Çalışma grubu iki haftada bir Oberbilkler Allee'de topla-

narak sorunları diğer çalışma komiteleri ile uzun vadeli ortak çalışma planları ile daha fazla Türk gençlerini aralarına kazanmak sosyal ve kültürel faaliyetlerle Düsseldorf çevresinde aktif bir rol göstermek için ciddi bir programla çalışmalarına devam ediyorlar.

Neden işyerleri?

Şimdi hedefimiz bedeli 5 bine indirecek gücü, yani bedel sorunundan etkilenen hiçbir gencin dışında kalma-yacağı bir hareket yaratmaktır. İşte bu hedefe ulaşmadaki en önemli işlevi yerel çalışmalarımız görecektir. Yerel çalışmalarımız ne denli başarılı olursa, bedel hareketi o denli güçlenecektir.

Çalışmalarımızı yeniden nasıl düzenlemeliyiz?

Bugüne kadar yaptığımız başarılı çalışmalarla yetinmemeli bunları daha da yetkinleştirmeyi amaçlamalıyız. Ve en önemlisi bugüne dek ulaşamadığımız yerlere nasıl ulaşabileceğimizi düşünmeliyiz. Birbirini tamamlayanikili bir görevimiz var. Birincisi varolan ilişkilerimizi pekiştirmek ikincisi de yeni yeni yerlere sıçramak. Bu konuda her genç arkadaş kendisini görevli, sorumlu hissetmelidir.

Yeni çalışma döneminde çalışmalarımızı işyerlerinde ve mahallelerde yoğunlaştırmalı, kalıcı bir yapıya dönmeliyiz.

Neden işyerleri?

Çünkü, bedel hareketini yürüten gençlerin büyük bir çoğunluğu çalışmaktadır. Bizimle birlikte aynı işyerinde, tanıdığımız tanımadığımız bir sürü daha genç bulunmaktadır. Vardiya değişimi, ayrı bölümlerde çalışma ve benzer nedenlerle hepsini tanımayabilir görmemiş de olabiliriz. Ama bunun yanında mutlaka çok samimi olduğumuz iş arkadaşlarımız vardır. Hatta bazısıyla olan can-ciğer arkadaşlığımız yalnız işyerinde değil dışarıda da sürmektedir. O halde zaten kurulmuş

ağ vardır. soyunma odalarında, pauselerde, yemek aralarında bir araya gelme olanakları vardır. Diğer bir yanılla bu insanlar uzun bir dönem burada çalışacaklardır. Ayrıca sendikaların desteğini aldığımız takdirde çalışmalarımız güçlü olabilir. Bu nedenlerle fabrikalardaki çalışmalarımız kalıcıdır. İşyerlerinde ilişki kurduğumuz gençler konuyu çevrelerine, mahallelerine taşıyabilirler.

Diğer bir yoğunluk merkezi de semtler mahallelerdir. Ayrı ayrı işyerlerinde çalışan, değişik mesleklerden insanlar, okula giden ya da çalışmayan gençler biraradadır. Yıllarca kapı komşusuluğu yaptığımız gençler, zaman zaman gittiğimiz aileler vardır. Akrabalıklarımız, hemşeriliklerimiz, tanışıklarımız bize, bedel sorununu anlatmada, yaymada geniş bir çevre oluşturuyor. Yalnız bununla da kalmıyor. Düşündüğümüzden de fazla ilişki ortaya çıkmaktadır.

İmza toplarken Bedel satışı yaparken tanıdığımız ve bize katılan gençlere, yapılabilecekleri görevler çekinilmenden verilmelidir. Onlar geliştirilmelidirler. Önkoşulları olgunlaşınca her işyerinde mahallede çalışma grupları, girişimler kurulmalıdır. Bu mahalli girişimlerin deney alışverişi ve koordinasyonu sağlanmalıdır.

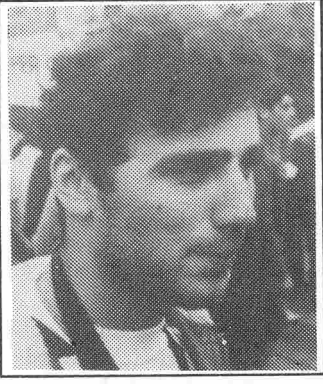
Bu girişimler bizim etki alanımızı kat kat artıracaktır. Bedel konusundaki istemlerimiz kısa bir süre içinde aynı anda yüzlerce, binlerce, gence ulaşacaktır.

Her kentte bunun başarılması bedel hareketine askerlik çağında tüm gençlerin istisnasız katılımını sağlayacaktır.

IMPRESSUM/YAYINLAYAN: Federal Almanya Bedelli Askerlik Girişimi - FEBAG Bülteni. Sorumlusu/V.i.S.d.P. Ömer F. Ögrük. Adres: Wanheimerstr. 137, 41 DUISBURG 1 Tel: (0203) 66 24 14. Konto: K.Kıran BFG Düsseldorf, BLZ 300101 11, KntNr. 23 04875800. Postscheckkonto: K.Kıran Postgiroamt Essen BLZ 360 100*43, Nr. 2479 19-430. Son baskı tarihi/Redaktionsschluss: 10 Eylül 1984. Tutarı 30 Pfg.

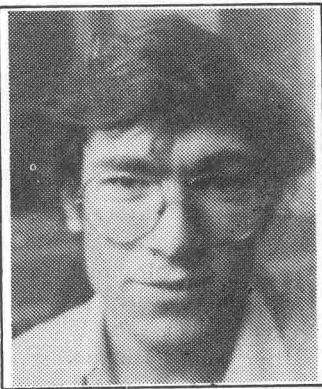

15 Bin dile kolay! Kim öde

ABDULLAH, 19 yaşında. 4 yıldır F. Almanya'da. 3 yıldan beri Mercedes'de meslek eğitimi yapıyor.

ABDULLAH: Ben üç yıldan beri Mercedes'de "Ausbildung" yapıyorum. Ayda 490 Mark alıyorum. Ailemin yanında kalıyorum. 6 nüfuslu bir aileyiz. İki kişi işsiz. Babam emekli. Elimize geçen para geçimimize yetmiyor. Ben aldığım bütün parayı aile giderlerine harcıyorum. Bu durumda para biriktirmemiz olanaksız. Bir kardeşim daha Ausbildung yapıyor. aynı ücretle. Ausbildung bitince iş garantisi yok. iş bulsam bile ancak zaruri giderlerimizi karşılayabiliriz. Mercedes'de Ausbildung yapan 20 Türkiyeli genciz. Bir süre önce burada 10 kişilik bir bedel girişimi oluşturduk. Bu arkadaşların da hepsi benim durumumda. Bu yüzden bedelin indirilmesi için biz de işyerimizde hareket geçtik.

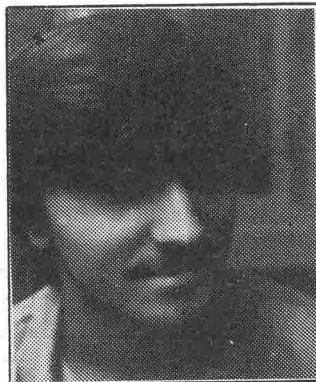

FEVZİ, 18 yaşında. 8 yıldır F.Almanya'da.Hauptschule'yi bitirdi. 2 hafta önce bir araba tamirhanesinde meslek eğitimine başladı.

FEVZİ: 10 yaşında F. Almanya'ya geldim. Geçen yıl Hauptschule'yi bitirdim. Güçlükle bir meslek eğitimi yeri bulabildim. İki hafta önce bir araba tamirhanesinde meslek öğrenimine başladım. Ayda 400 Mark alıyorum. Bunun 71 Markını yol parasına veriyorum. İş

Bedel miktarını 15 bin Mark olarak belirlerken hükümet yetkilileri F.Almanya'da yaşayan biz gençlerin içinde bulundukları durumu gözönünde bulundurdular mı? Sanmıyoruz. Böyle olsaydı bedeli 15 bin Mark yapmazlardı. Ruhr bölgesi'nin değişik kentlerinden gençlerle konuştuk. Kendilerinden içinde bulundukları koşulları anlatmalarını ve 15 bin Markı ödeyip ödeyemeyeceklerini sorduk. Genç arkadaşlarımızın anlattıklarından, onları bedelin indirilmesi için çalışmalara yöneltti nedenler de bir yoruma yer bırakmayacak biçimde anlaşıyor. Umarız yetkililer bedel yasasında ve bedel miktarında yapacakları bir dahaki değişiklikte gençlerin içinde bulundukları bu koşulları dikkate alarak bir indirimde giderler.

elbiselerini ve ders malzemelerini de kendim almak zorundayım. Ailemde bir babam çalışıyor. Abim 1 yıldır işsiz. İki kardeşim de okula gidiyor. Babamın aldığı binsekizyüz Mark ve benim aldığım dört yüz Markla bütün aileyi geçindirmek zorundayız. Beş yüz Mark ev kirası veriyoruz. Abimin ve benim askerlik sorunumuz var. Bunun için şimdiden para biriktirmemiz gerekiyor. Ama bu olanaksız. Aldığımız para ancak geçimimize yetiyor. Meslek eğitimini bitirdikten sonra ise bir işe girmek garantim yok. İşsiz kalırsam hepimiz babamın eline bakıyoruz. Bedeli ödeyemezsem Türkiye'ye dönmem gerekiyor. Türkiye'de de bir iş bulma şansım yok. Sonra, ben sekiz yıldır buradayım. Bu az bir süre değil... Bir yıldan beri bedelin indirilmesi için çalışmalara katılıyorum. Bu çalışmaların sonunda bedel 15 bine indi. Daha çok arkadaş aramıza katılırsa bedelin 5 bine de ineceğini sanıyorum.

RAMAZAN, 17 yaşında. 10 yıldır F.Almanya'da.Hauptschule'yi bitirdikten sonra 2 hafta önce 1 yıllık çıraklık eğitimine (BFL) başladı.

RAMAZAN: 10 yıl oldu buraya geleli. Hauptschule'yi bitirdim. İki hafta önce çıraklık eğitimine başladım.

raklık eğitimine başladım. Ayda 140 Mark alıyorum. Bu da yeme içmeye bile yetmiyor. Ayrıca iş elbiselerimi ve ders malzemelerimi kendim karşılamak zorundayım. Sokakta dolaşmamak için girdim buraya. Bütün giderlerimi ailem karşılıyor. Babam işsiz. Anamın aldığı parayla dört kişi geçiyoruz. BFL'i bitirince meslek eğitimi şansım var. Hauptschuleabschluss'u olduğu halde bir meslek eğitim yeri bulamadım. 15 bin mark çok fazla. Para biriktirmiyoruz. Yetmiyor her ay bankadan avans almak zorunda kalıyoruz. Geleceğimi çok karanlık görüyorum. İşsiz kalacağımı düşün-dükçe mahvoluyorum Bir de bedel sorunu karşıma çıkınca ne yapacağımı şaşıryorum.

Ali, 18 yaşında, 7 yıldır F. Almanya'da Temel Meslek Eğitimi (BGJ) bitirdikten sonra 2 hafta önce meslek eğitimine başladı.

ALİ: İki haftadır meslek eğitimi yapıyorum. En az 20 firmaya başvurdum. Hepsi reddettiler. Şimdi ayda 400 Mark alıyorum. Bu çok az bir para. Bu parayla doğru dürüst geçinemiyoruz bu parayla. Ailemiz 8 kişi. Sadece babam çalışıyor. Abim işsiz olduğu için oturma müsa-

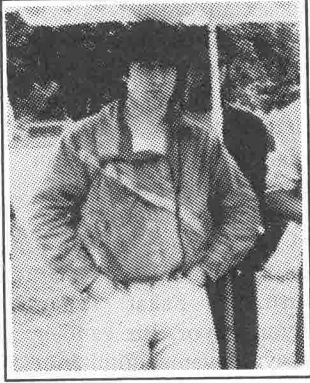
si vermiyorlar. Hurda gibi bir evde oturuyoruz. Paramız yetmediği için normal bir eve taşınmıyoruz. 15 bin marklık bedeli ödeyemeyeceğimi biliyorum. Firmada tekmeği vuracak. O yüzden daha şimdiden bedelin indirilmesi için çalışmalara katılıyorum.

HAYRİ, 23 yaşında, 4 yıldır F. Almanya'da. Düsseldorf Havaalanında restoranda çalışıyor. Evli.

4 yıldan beri F. Almanya'dayım. 1 yıl oldu Düsseldorf havaalanının restoranında işe başlayalı. Günde 9 saat çalışıyorum. Her ayın üç hafta sonunu da çalışarak geçiriyorum. Ayda 174 saat çalışıyoruz. Elime geçen para ise ayda yalnızca 900 Mark. Bunun 90 Markı yol parasına 435 Mark ev kirasına gidiyor. Kontoda her ay 200 Mark açık veriyor. Aynı işi yapan Almanlar daha fazla ücret alıyorlar. Burada 25 Türk çalışıyoruz. Aylık maaşımız 700 ile 900 Mark arasında değişiyor. Hafta sonunda da çalıştığımız için sosyal ve kültürel faaliyetlerden uzak kalıyoruz. Patrona "bu para yeterli değil, biz daha 15 bin mark bedel ödemek zorundayız" dediğimizde "memnun değilseniz çekin gidin, yeteri kadar işsiz var" diyor. Askerliğimize az kaldı. 29 yaşına 15 bin mark temin etmek çok zor. Aylık gelirim çok düşük olduğu için bankalar kredi de vermiyor. Verseler de nasıl öderim? Duyduğuma göre bizim firma F. Almanya'da en düşük ücret ödeyen firmalardan birisiymiş. Birlikte çalıştığımız genç arkadaşlar iki ay önce birlikte bir "Bedelli Askerlik Girişimi" oluşturduk. Bedelin 15 bine indirilmesinden sonra arkadaşlar sorunun çözülmediği görüşünde. O yüzden çalışmalarımızı sürdürüyoruz.

eyecek ?

AHMET, 19 yaşında. 5 yıldır F. Almanya'da. MBSE'yi bitirdikten sonra 2 yıl önce Thyssen'de meslek eğitimine başladı.

AHMET: Ben 5 yıldan beri F. Almanya'dayım. İki yıl önce MBSE'yi bitirdim ve Thyssen'de meslek eğitimine başladım. Ayda 490 Mark para alıyorum. Yol parasından geri kalanı aileme veriyorum. Babam ayda bin-altıyüz Mark alıyor. Ve yirmibin mark borcu var. Ailemiz sekiz nüfus. Sekizyüz Mark ev kirası veriyoruz. Kardeşimin birisi 18 yaşında ve işsiz. Benim meslek eğitimim 1986'da bitiyor. Sonra işe alınma şansım yok gibi. Yeni makinalar geliyor, bizi işe almıyorlar. Askerlik bedeli için para biriktirmem mümkün değil. İş bulamazsam Türkiye'ye dönmek zorunda kalırım. Orada Tunceli'nin dağında ben nasıl iş bulurum? 15 bin markı biriktirmek bir yanan biz ancak geçiniyoruz. Bedelin indirilmesi çalışmalarına 1,5 yıldır katılıyorum ve devam edeceğim.

Amacımız F. Almanya Cumhuriyetinde aileleriyle birlikte yaşayan Türk gençlerinin Meslek Eğitimi ve diğer iş hayatındaki durumuna kısaca değinmektir.

"İşsizlikten bıktım artık" diyor Ali!

"Benim gereksindiğim, meslek öğrenimi için bir işyeri, hiç olmazsa şimdilik çalışabilme!" Ali bu düşüncelerinde kuşkusuz ki baştan sona kadar haklı. Günümüzde yabancı gençlerin Almanya'da meslek yaşamlarına bir başlangıç noktası bulabilmelerinin ne denli güç olduğu herkesçe bilinen acı bir gerçek. Bu raştırmamızda birkaç istatistik veri ve açıklamalarla F.A.C.'de yaşayan Türk gençlerinin yaşam koşullarının ve gelirlerinin gerçekten 15 bin markı ekonomik olarak karşılayacak durumda olup olmadığına değineceğiz. Bu konudaki daha geniş araştırmalarımız Bedel'in ilerki sayılarında yer almaktadır.

Küzyen Ren Vestfalya(NRW) İş ve İşçi Bulma Kurumu'nun 1982 Eylül'ünde yaptığı özel bir araştırma işsiz gençlerin % 20,9'unu yabancı gençlerin oluşturduğunu ortaya çıkardı. Bu rakam 1979 yılındaki oranın yaklaşık iki mislidir. Gene istatistiklerin ortaya koyduğuna göre, işsiz yabancı gençlerin yarısından fazlası 15-18 yaş arasında ve mesleki bir eğitimden yoksundurlar.

MESLEK EĞİTİMİ OLANAKLARI

Peki meslek eğitimi gelecekte bir iş bulma açısından bu kadar önemli ise meslek eğitimi olanakları acaba ne durumdadır. Federal Çalışma Dairesinin geçtiğimiz günlerde yaptığı açıklamaya göre "Arbeitsamt"lara meslek eğitimi için başvuran gençlerin sayısı 251 bindir. Fakat "Arbeitsamt"lar ise yalnızca

95 Bin yabancı genç işsiz ve aç !

nızca 50 bin 600 eğitim yeri gösterebiliyorlar. Alman Sendikalar Birliği (DGB) de bu yıl meslek eğitim yeri bulamayacak gençlerin sayısının 250 bin olacağını hesaplıyor. Bu rakamlar hükümet partilerinin seçim propagandaları ile tam bir tezat teşkil ediyor. Ancak hükümetin kemer sıkma politikası, sosyal harcamalarda yapılan kısıntı, büyük firmaların aşırı kar hırsı meslek eğitimi için öngörülen işyerlerinin sayısını hızla azaltmıştır. Sadece son bir yılda söz konusu meslek eğitimi için öngörülen işyerlerinden 20 bini daha yok edildi. Bütün bunların sonucu işsiz ve meslek

olursa meslek okuluna giden yaklaşık 120 bin yabancı gençten yarısı deneme süresinde ya da birinci eğitim yılında olmak üzere % 24'ü meslek eğitimini yarıda kesmektedir. Bunun nedenleri olarak dil güçlükleri (yaklaşık % 25) Eğitimi ya da öğretmenlerle çıkan zorluklar (% 13) gösterilmektedir. Ayrıca yabancı gençler yalnızca küçük bir meslek yelpazesinde eğitim görebiliyorlar.

BERBERLİK: % 13
ARABA TAMİRCİLİĞİ: % 11
SANAYİ İMALAT MESLEKLERİ: % 5

» Sadece son bir yılda sözkonusu meslek eğitimi için öngörülen işyerlerinden 20 bini daha yok edildi. Bütün bunların sonucu işsizlik ve meslek eğitiminden yoksun gençlerin sayısı toplam 380 bini buldu. Bunların yüzde 25'i, yani 95 binini yabancı gençler oluşturuyor. Geçtiğimiz yıl gençlerin yüzde 48'i ne işsizlik parası ne de işsizlik yardımı alabildi.

eğitiminden yoksun gençlerin sayısı toplam 382 bini buldu. Bu rakamın içinde yabancı gençlerin oranı yaklaşık % 25'i buluyor. İşsiz sayısı ile birlikte "Arbeitsamt" yardımlarından yararlanamayanların sayısı da arttı.

Geçtiğimiz yıl gençlerin % 48'i ne işsizlik parası ne de işsizlik yardımı alabildi.

MESLEK EĞİTİMİ YAPANLARIN DURUMU

Meslek eğitimi yapan gençlerin durumu da hiç iç açıcı değil. Son verilere bakılacak

TEKSTİL MESLEKLERİ: % 4
PERSONAL İŞLETMECİLİĞİ: % 3
RADYO VE TV TEKNİKLERİ: % 2

Bu gençlerin mesleki eğitim süresince aldıkları ücret ise ortalama 500 DM civarındadır. Bir yandan işsizlik bir yandan da meslek eğitimi olanaklarının bizim yüzümüze kapanışı zorlaşan hayat şartları ile birleştiğinde biz askerlik çağındaki gençler için söylenecek tek söz 15 Bin Mark Gene Gene Çok...

Şimdi daha güçlüyüz

Baştarafı 1. sayfada

ruhları olduğu gibi kabullenen arkadaşları da en başta böyle bir harekete kazanmak gerekiyordu. Bu yönde atılan adımlar kısa sürede verimini vermeye başladı ve F. Almanya'nın her köşesinde girişimler kuruldu, toplantılar şenlikler yapıldı. Ardından bölgesel çapta girişimler ve Mart ayında da FEBAG kuruldu. 50-60 gencin başlattığı Bedel hareketi 1984 Mart'ına gelindiğinde tüm Türkçe gazetelerinin sayfalarına yansıyor ve iki aylık çalışma süresinde irili ufaklı tüm etkinliklere 4 binin üzerinde genç katılmıştı.

* * *

FEBAG'ın kurulması çalışmalarımıza güç kattı. Artık bedel hareketi F. Almanya düzeyinde aylık bir bülten yayımlayabiliyor. Geniş çaplı bir imza kampanyası sürdürebiliyordu. Resmi görüşmelere girebiliyor. Daha geniş çevrelerde, hatta kuruluşlardan destek alabiliyordu. Alman Sendikalar Birliği-DGB Genel Merkezi ile kurulan sürekli ilişki, F. Alman hükümeti yabancılar sorumlusu Bayan Funcke ile yapılan görüşme, TÜRK-İŞ Genel Başkanı Şevket Yılmaz ile yapılan görüşme, sürdürülen ilişki ve WDR-Köln Radyosunda yayınlanan uzun röportaj bu konuda yapılan çalışmalardan örneklerdir. Bunun yanı sıra yurtdışında ilk defa 19 Mayıs Gençlik ve Spor Bayramı gençlerin kendi çabalarıyla 11 bin gencin katılımıyla kutlanmıştır. Haziran başına kadar 30 binin üzerinde imza toplanmıştır. Yani 30 bin kişiyle ilişki kurulmuştur ve tüm bu çabaların sonucunda, bu çalışmalar başlamadan önce kimsenin indirilmez gözüyle baktığı ve ilgililerin hiç indirmeye niyeti olmadığı bedel üzerindeki dokunulmazlık kalkmış, bedel 15 bin marka indirilmiştir.

* * *

Bedel bizim çabalarımızla 15 bin marka indirilmiştir. Ama bizim susmamız, durmamız için hiçbir gerekçe yoktur. Çünkü artık sağır sultanın bile duyduğu etkinliklerimiz karşısında "siz istediniz biz indirdik" diyebilmek, bedel hareketini bu yolla söndürmek ve bunu tam da izin dönemi öncesine denk getirilerek çıkarılan yeni bedel yasası sorunlarımıza ve isteklerimize yanıt vermiyordu. Zaten yasa da "İzin mevsiminde birçokları izin deyken bir dağınıklık olacak, izin sonrasında da bedel hareketi güncelliğini yitirecek gençlerin heyecanı kalmayacak..." düşüncesiyle çok çabuk çıkartıldı. Ancak izin mevsimin bazı eyaletlerde başlamış olmasına rağmen değişik kentlerde yapılan açık hava toplantılarına bir ilk tepki olarak binlerce genç katıldı. 15 bin konusundaki düşünce ve görüşlerimizi Köln Radyosunda FEBAG sözcüleriyle yapılan röportajdan bu radyoyu sürekli izleyen binlerce yurttaşımız ilgi ile karşıladı. Bütün bunlardan yola çıkarak kısa bir sürede epey iş becerdiğimiz ve buna da tüm gençlerin ortak çalışmalarıyla ulaştığımızı söylersek doğruyu belirtmiş oluruz.

* * *

Şimdi ise yeni çalışma dönemimizin başlangıcında artık 60-70 genç de değiliz. Girişimlerde ve Komitelerde sürekli görev yapan arkadaşlarımızın, aktivistlerin sayısı 500'ü buluyor. Genelinde ise bedel hareketi binlerle ifade edilen bir potansiyeli içinde barındırıyor. Kısa ama ısrarlı bir çalışmayla bu sonuca ulaşan bizler önümüzdeki dönemi her yönüyle değerlendirsek hem aktivistlerin sayısı, hem de genel potansiyelimiz daha da artacaktır. Demek ki şimdi 500 aktivist, geçen yıl 60 aktivistin başlattığı hareketi daha da ileriye götürmeye hazırlanıyor. Kollarımızı sıvıyoruz.

KİM ÖDESİN ?

Bugün F. Almanya'da yaşayan biz gençlerin yakıcı bir sorunu var. Her yüz gençten 30'unun işsiz olduğu çalışanlarinsa her an işten atılma tehlikesiyle karşılaştığı bu koşullarda 15 bin marklık askerlik bedelini ödemek durumuyla karşı karşıyayız.

Bugün bedel sözünü duyan siz ana ve babalar da gençler gibi bu yükün altından nasıl kalkacağınızı düşünüyorsunuz. Eskiden olduğu gibi siz ana ve babalar "canı sağ olsun 18 ay askerlik yapacağına çalışır öder. Hasretliği de olmaz" diymiyorsunuz artık. Çünkü bugün hiçkimse işyerinin garanti olduğunu söyleyemiyor. Yarın işyerine gittiğinde sudan bir gerekçe ile çıkışının

verilmeyeceğini kimse kesin olarak bilemiyor.

Toplumumuzun aile yapısı, ailedeki kişilerin birbirine karşı olan sorumlulukları ister istemez siz ana ve babaları da bu sorunla direkt bağlamakta. Askerlik çağında çocuğu olan ailede bedel parası için telaş gençlerden çok siz ana ve babalarda görülüyor. Gençlerin bu parayı ödemelerinin mümkün olmadığını sizler çok daha iyi biliyorsunuz. Bunun için de işi baştan sıkı tutmak istiyorsunuz. Fakat sonuç hep aynı oluyor. Biz gençler bu parayı ödeyemediğimiz için ana ve babalar olarak sizler bu parayı ödemek zorunda mısınız?..

Haydi sonbahar...

Baştarafı 1. sayfada

dık. Bütün bunlardan çıkardığımız sonuç şudur: Bedeli 5 bine indirmek olanaklıdır. Eğer gücümüzü daha da artırır, onbinlerce genci bu hedef için harekete geçirebilirsek, imza kampanyamıza çok daha geniş bir katılımı sağlarsak, bedeli 5 bine indirmek olanaklıdır.

Şimdi böyle bir hedefi hayata geçirmek için Sonbaharda yeni yerel çıkışlara hazırlanmalıyız. diye dayatılmasına etkili bir cevap vermek için, "15 bin de çok, İş güvencemiz yok, bedel 5 bine indirilmelidir."

belgisi yerel girişimlerimizin düzenleyeceği gençlik gecelerinde bir kez daha, daha güçlü bir sesle yankılanmalıdır. İmza kampanyamıza ve ev ziyaretlerine hız vermeliyiz.

Geçmiş çalışmalarda biriktirdiğimiz deneylerin ışığında daha fazla genç arkadaşımızı aramıza kazanmak için kolları sıvamalıyız. Artan gücümüzle geçen dönemlere oranla çok daha fazla sayıda arkadaşımızı öne koyduğumuz hedef için harekete geçirmek olanaklıdır. Şimdi her yerel girişim, her bedelzede sonbaharda güçlü bir çıkış için hazır olmalıdır.

Onbinlerce imza ...

Baştarafı 1. sayfada

le bir hedefimiz var. İşte böyle bir ortamda her imza bir ilişki demektir. Hatta o çalışma alanında bir arkadaşımızın öncülüğünde 2 gencin daha katılarak yapacakları ilk küçük toplantıda somut olarak ele alınabilecek ve çalışmaya koyulmaya neden olabilecek bir araçtır. Ve ancak böyle çalışmalarla ilk önce Ekim-Kasım aylarında yapacağımız gençlik gecelerini ve ardından genel olarak istemlerimizi Türkiye hükümetine daha güçlü duyuracak bedel hareketini yaratmış oluruz. Tam da bu noktada imza kampanyamızın ikinci büyük önemi ortaya çıkıyor.

Hükümetin karşısına ne ile çıkacağız? Elimizde somut olarak ne olacak? F. Almanya'da yaşayan ve çalışan, işsiz olan, meslek eğitimi gören onbinlerce askerlik çağında gencin imzaları. Çünkü bu ciddiye alınması gereken bir gücü temsil edecektir.

Bu nedenlerden dolayı girişimlerimiz arasında imza kampanyası alanında bir yarışma açıyoruz. Bundan önce toplanan imzalar yarışmada geçerli olmamakla birlikte imza kampanyasının genelinde hesaba katılacaktır. Ve Bedel'in her sayısında girişimlerden gelen sonuçları tablo ile yayınlıyacağız. O halde görev başına!..

BEDELLİ ASKERLİK

Kimden ne aldık ki? Bedel vererek.

Neyin karşılığını onbeş bin ödeyek?

Çalıştınız mı bir kez yabanelde?

Bilir misiniz gurbetçi ne halde?

Anlar mısınız genç kuşağın halinden?

Avuç açmış birşeyler beklersiniz kesemizden

Kanunlar çıkarmışsınız hepsi kendinizden.

Faydalanmak istersiniz zaruretli gurbetçilerden

Haykırıyoruz süslü koltuklardakilere.

Bizi tanımadıysalar tanışınlar artık.

Biz döviz makinesi değiliz.

Gurbetteki Türkiyeli gençleriz.

Haykırıyor gurbetçi gençler.

Duysunlar Ankara'daki beyler

Büktü belimizi gurbet eller.

Şişirdi kamburumuzu onbeş binlikler

Onbeş bin çok, İş güvencemiz yok.

Bu kadar parayı nerden bulup vererek.

Ne dersiniz! Bulamazsak soygun mu edek?

İnsan öldürüp, cebinden çıkarı size mi vererek?

Önümüze sürdüğünüz çok bunu veremeyiz.

Bir başkasını öldürüp kanına giremeyiz.

Bu kadar parayı biriktirip size veremeyiz.

Gelecekteki mutlu günlerin temelini sökemeyiz

Yapsınlar yuvarlak masa toplantılarını

Alsınlar işçiyi koruyan kararlarını

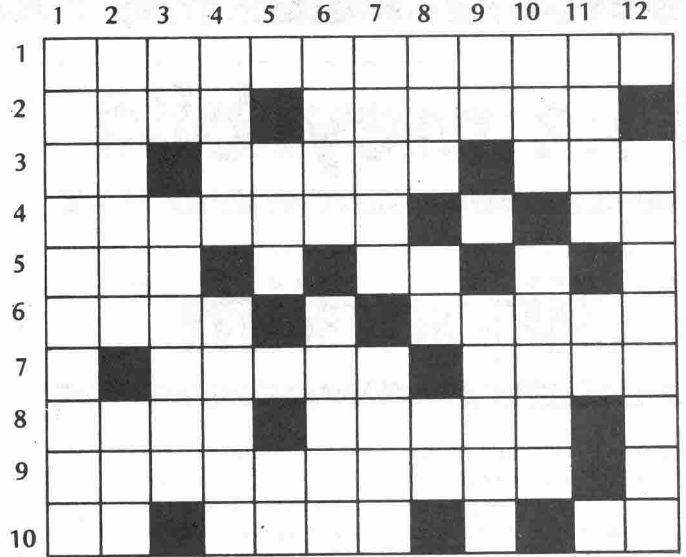
Aydınlatınsınlar Türkiyeli gençlerin

Geleceğindeki binalım verici sivri karanlığı.

F. DEMİR/Duisburg

GIRGIR'DAN

SOLDAN SAĞA: 1. Ödenemeyecek bir para miktarı, gençlerin korkulu rüyası. 2. Bir hayvan hastalığı - Yurdumuzun güney kesiminde bulunan bir dağ adı. 3. Civa'nın simgesi - Bir cilt hastalığı, aynı zamanda yıldız adı - Telli çalgılarda bulunan kalın tel. 4. (Tersi) Kuzey Amerika'da bulunan dünyanın en büyük şelalelerinden biri - Bir harfin ince okunuşu. 5. Bir yere unutulmamak için yazılan yazı ya da küçük pusula - Bir hayvan. 6. (Tersi) Başa takılan koruyucu başlık - Yıkıntı. 7. Halkın oluşturduğu askeri birliklere verilen ad - Modern. 8. Anlam, mana (Eski dil) - Bir balık adı. 9. Avrupa'da bir ülke adı. 10. Lütseyum madeninin simgesi - Bayat olmayan - Bir sayı.

YUKARIDAN AŞAĞIYA: 1. Bekçi Murtaza, Eskici ve Oğulları, Müfettişler Müfettişi gibi eserleri bulunan ünlü bir romancımız. 2. (Tersi) Yozgat'ın bir ilçesi - (Tersi) İdrardaki azotlu madde 3. (Tersi) Eski dilde su - Kazak'larda seçimle getirilen başkan. 4. (Tersi) Avcını av beklediği yer - (Tersi) Eski dilde yolcu. 5. Bir mikroskop camı - (Tersi) Kuş, balık tutma işi. 6. Divan Edebiyatının en büyük şairlerinden biri - Bir erkek adı. 7. (Tersi) Kansızlık hastalığı - Çeşitli ünitelerin yer almış olduğu blokların genel adı. 8. Bir meyve - Bir cetvel adı - Hollanda'nın trafikteki simgesi. 9. Kimyada Manganez'in simgesi - (Tersi) Parlak bir deri. 10. (Tersi) Büyük ve zehirsiz bir yılan cinsi - (Tersi) Bir sigorta çeşidi. 11. (Tersi) Eskiden köşk ve yalı gibi büyük konaklara verilen bir ad - Utanma duygusu. 12. Amasya'nın bir ilçesi.

GEÇEN BULMACANIN ÇÖZÜMÜ

SOLDAN SAĞA: Bedel - Granit. 2. Ukala - Ankara. 3. Kalam - İyaZ. 4. Ab - Mali - Ta. 5. çiÇ - Habur. 6. ıraS - şabaraK. 7. Pazen - Takı. 8. eyakiH - Anbar. 9. Gerilim - zA. 10. Emi - Erik - Saç.

YUKARIDAN AŞAĞIYA: 1. Bukağı - Ege 2. Ekabir - Yem 3. Dal - Çapari 4. Elam - Saki 5. lamaH - Zile 6. Alaşehir 7. Gariban - Mi 8. Rn - uB 9. akitratnA 10. nayA - Rab 11. İra - Takaza 12. Tazı - Kırçaç.

BİZİ BÖYLE GÖRMEK İSTEYENLER VAR!..

„Serçe parmağımı

kesmeyi bile

düşündüm”

Heilbronn kentinde Arbeiterwohlfaht'ın Waldheiminde 18 Türkiyeli genç sorunlarını tartışmak için toplanmışlar. Bu gençler Heilbronn'a tahmini 90 Km uzaktan Esslingen kentinden gelmişler. İçlerinde kızlarda var, iki kişi, kendilerinden daha yaşlı bir ağabeyleri ile bir ablaları da tartışmalarını yönlendirmeye çalışıyorlar. Yöneticilerden biri Sevgi. Kendisine soruyoruz, bu 18 gencin niye biraraya geldiklerini ve bir hafta sonunda, hem de sıcak bir hafta sonunda neden böyle uzaklara gelerek dört duvar arasına kapandıklarını.

"Esslingen'de gençlerin, F. Almanya'nın diğer kentlerinde olduğu gibi pek çok sorunları var, böylesine bir grup kurmuşlar, kendileri istedikleri, bir hafta sonu sessiz bir yerde biraraya gelelim de sorunlarımızı tartışalım diyorlardı. Araştırdık, en uygun yer burayı bulduk, geldik, gençler şimdi kendi sorunlarını yine kendileri tartışıyorlar."

Diğer yönetici Feridun'a soruyoruz gençlerin burada sorun dedikleri neleri tartıştıklarını, acaba boş şeyler mi yoksa hakikaten sorun denebilecek sorunları mı tartışıyorlardı?

"Gençlerimiz sorunlarının bilincindeler, bu ilk toplantımız, dün gece geldik yarına kadar da burdayız. Tartıştıkları konular o kadar değişik ki, hangisini saysam, işsizlikten tutun da, aile içi sorunlara ve bedelli askerliğe kadar herşeyi tartışıyorlar."

"BEDELLİ ASKERLİK" sorununu duymamız bizi hareketlendirdi., gençlerle görüşmek toplantılarını izlemek istedik. Hele kendileriyle FEBAG'ın Bedel gaze-

tesi adına bir söyleşi yapmak istediğimizi duyunca koşullar adeta bize. Onlar konuşuyor biz dinliyoruz. Bize soru sormaya pek fırsat bırakmıyorlar, bazen onlar bize bedel konusunda soru yöneltiyorlar.

İçlerinde cin gibi bakan 20'nin üzerinde bir genç ilk olarak derdini açıyor:

"Abi geçenlerde düşündüm, şu askerlik sorununun üstesinden nasıl gelinir diye, adamın kafasını üşütesi geliyor, acaba serçe parmağımı kessem sakata ayrılır mıyım? Çevreye sordum, bizden daha yaşlıca askerliğini yapmış olan biri, bizim Türkiye'de kızları bile herhangi bir evrak yanlışı olunca heyet raporuyla kız olduğu tesbit edilene kadar askere alıyorlar, sen serçe parmağını kessen ne olur? deyince vazgeçtim bu düşüncemden."

Şafak derdini, böylesine vurucu bir şekilde bize anlatıyor ve devam ediyor:

"Bu rakam nasıl bulunmuş bilen yok, insanda biraz insaf lazım, bizi inek sanıyorlar, o rahat kadife koltuklarında otururlarken. Bu sayı bu meblağ üzerinden çıkarılanların 15 bin DM bir

öğle yemeklerinin masrafını karşılamaz herhalde, düzenledikleri iftar sofralarına bakarsak görüyoruz. Halbuki bizim sorunumuz iftar masası sorunu değil, yaşam sorunu. Bir yasa belirli sorunları çözmek için çıkar, fakat bu bedel yasası çıktığından beri başımıza daha fazla sorun açtı, bu ne iştir anlayabilmek mümkün değil."

Muhsin lafa karışıyor.

"Bu parayı ben de ödeyemem, değil 15 bin mark, 5 bini bile ödeyebilip, ödeyemeyeceğim soru. 15 bin markı ödeyebilmem için dişimi sıkarak 4-5 sene çalışmam lazım, eğer dişimi sıkmazsam bu 7-8 senede olabilir. Şu anda öğrenciyim, ama yakında mezun olacağım, okulu bitirince ayda kazanacağım para takriben 1400 Mark kadar, eğer tabii iş bulup çalışabilirsem. Evlenme yaşımda geliyor,

Keşke yapmaz olaydım

ben de ne yapacağımı henüz bilemiyorum"

Lafa Basri giriyor.

"Ben askerliğimi iki sene önce 20 bin mark bedel karşılığı yaptım. Keşke yapmaz olaydım. Şu anda bile 13 bin markdan fazla borcum var. Eğer ailem burada benimle birlikte olmazsa bu iki senede ödediğim kadarını ödeyemezdim, İşin pis yanı benden başka kardeşlerim de var bu bedeli ödemesi gereken. Bizimkiler ne yaparlar bilmiyorum."

Basri sinirli sinirli anlatmaya devam ediyor, kendisine vatandaş olduğu ülkenin hü-

kümetinin kazık atmasına kızıyor besbelli.

"İlk iki taksiti ödemiştım, üçüncüsünü ödememiştım, daha doğrusu unuttuğum ödemeyi, Konsolosluk hemen bir yazı gönderdi, ya taksitinizi ödeyin, ya da ödediğiniz paralar yanar ve hemen askere alınırsınız diye. Bu ne iştir, anlayamadım gitti, Pasaportumuz biter birgün bu sebeple oturma ve çalışma müsadelerimiz de çeşitli kayıplarımız olur, konsolosluklarımız bize bir yazı gönderip de pasaportunuz bitti demezler, hatta gecikmeli uzatıyoruz diye bir de ceza verirler, orada da fazla harç isteyip ceplerimizi boşaltmaya bakarlardı, Bir askerlik taksitini iki gün geciktirirsek hemen yazı gelir."

Asıl sorun

Gençlere tartıştıkları konulardan hangisinin kendileri için en can alıcı olduğunu soruyoruz, aldığımız cevap gayet açık, bedelli askerlik (20 bin mark' dan 15 bin marka inmiş dahil olsa), işsizlik ve Alman toplumuna kaynaşmak diyorlar sanki sözleşmiş gibi. Tabii bunların yanısıra daha birçok sorunları da var. Ve işte bunlara çözüm aramaya çalışıyorlar burada.

Ayrılırken, ancak birlik ve beraberlik içerisinde bu tür sorunlarını çözebilmenin mümkün olabileceğini, çözüme kavuşmayanlar için de çözüm yollarının açılacağını söylüyoruz. Bizden Esslingen bölgesindeki FEBAG grubunun adresini istiyorlar...

Bedel 15 bin marka da indirilmiş olsa, gençlik bunu yeterli bulmuyor. İş güvencesi ve en fazla 5 bin mark bedel diyor. Bu istemlerini hayata geçirmek için de kararlı görünüyorlar.

